

Bratislava bude v 21. storočí patrit' k najstarším mestským populáciám v SR, ale aj Strednej Európe

Author: bratislava.sk | Published: 11.07.2017

Počet a podiel seniorov v populácii sa výrazne zvýši a naopak počet aj podiel produktívneho obyvateľstva sa výrazne zníži. Výrazne sa zvýši počet aj podiel najstarších obyvateľov vo veku nad 80 rokov, ktorí často potrebujú špeciálnu zdravotnú a sociálnu starostlivosť, čo bude mať závažné dopady na chod a fungovanie mesta. Prejaví sa to prakticky vo všetkých oblastiach verejného života od trhu práce cez sociálne výdavky až po služby a infraštruktúru.

Odpoveďou samospráv na prezentované demografické údaje môže byť len ďalší nárast opatrovateľských služieb v prirodzenom prostredí seniora (mestské časti) a zriaďovanie „kamenných“ zariadení pre seniorov, či zariadení opatrovateľskej služby (hlavné mesto). O počte a umiestnení takýchto zariadení v hlavnom meste rozhodne Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta, ktorý by mal reflektovať demografické údaje. Do platnosti by mal vstúpiť od roku 2019, hlavné mesto už teraz začína prvé prípravné práce na jeho realizácii.

Hlavné mesto je zriaďovateľom siedmich zariadení pre seniorov (1 071 lôžok), troch zariadení opatrovateľskej služby (80 lôžok) a jedného denného stacionára (8 miest) s celkovou kapacitou 1 159 miest. V zoznamoch čakateľov je zapísaných ďalších viac ako 700 seniorov. Rozvoju sociálnych služieb pre seniorov bráni akútny nedostatok odborného personálu, administratívna náročnosť spojená s plnením podmienok kvality poskytovanej služby, ako aj celková finančná náročnosť prevádzky zariadení pre seniorov. Bez nastavenia podmienok štátom až po vzájomnú spoluprácu a súčinnosť samosprávneho kraja a neverejných poskytovateľov nie je možné celú situáciu zvládnuť.

Napriek rastu plodnosti a migračným ziskom, očakávaný vývoj počtu, prírastkov a vekového zloženia obyvateľov Bratislavy nebude priaznivý. Prognóza je síce v zásade optimistická - mesto by malo naďalej ťažiť z migrácie, mal by sa zvyšovať počet detí narodených jednej matke a tiež by sa mal zvyšovať vek pri úmrtí. Bratislava však napriek tomu bude čeliť demografickému starnutiu a prirodzenému, neskôr i celkovému úbytku obyvateľstva.

Oficiálna štatistická evidencia a tiež táto prognóza sú založené na trvalom pobyte osôb. Oba posledné cenzy (2001 i 2011) znamenajú podľa autorov štúdie neprirodzený zlom vo vývojovej trajektórii počtu obyvateľov. Možno ho chápať aj ako fakt, že sa istá časť obyvateľov nescítala. Podľa autorov štúdie niet väčších pochyb o tom, že v Bratislave žije podstatne viac ako 411-tisíc obyvateľov sčítaných v poslednom cenze.

Situáciu robí neprehľadnou aj skutočnosť, že časť ľudí migrujúcich do satelitov sa neodhlasuje z pobytu v hlavnom meste, časť obvykle žijúcich sa neprihlasuje na prechodný pobyt a taktiež časť obyvateľov natrvalo prisťahovaných nezmení svoj trvalý pobyt. Taktiež nevieme celkom presne, aký je počet natrvalo vystáňovaných do zahraničia.

Ďalším aspektom je reálne denne prítomné obyvateľstvo, teda veľkosť dennej dochádzky mimo obvykle bývajúcich. K zlepšeniu situácie by podľa autorov štúdie určite prispelo dôsledné presadenie a využívanie koncepcie obvyklého pobytu pri evidencii pobytu osôb a pri osobách žijúcich v zahraničí s trvalým pobytom v Bratislave informácie priamo z prihraničných obcí.

Záveru vyplývajúce zo štúdie demografického potenciálu hlavného mesta SR Bratislavy do r. 2050 signalizujú predovšetkým nepriaznivý vývoj počtu, prírastkov a vekového zloženia obyvateľov Bratislavy. Predpokladaný 30-percentný podiel obyvateľov nad 65 rokov a výrazné zvýšenie počtu a podielu najstarších obyvateľov nad 80 rokov budú mať závažné dopady na chod a fungovanie mesta.

V územnoplánovacom procese je preto nevyhnutné brať do úvahy a riešiť nárast avizovaných potrieb v oblasti infraštruktúry a služieb, najmä špeciálnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Aktuálne výzvy predstavujú aj v štúdii uvádzané možnosti manažovania populačného vývoja - kvalita bývania, zlepšenie dopravy, „family-friendly“ opatrenia, ekologizácia a pod.

V oblasti územného plánovania je nevyhnutné navrhnuť a schváliť najmä dlhodobú stratégiu územného rozvoja mesta a na úrovni mesta prijať a realizovať s dostatočným predstihom konkrétne opatrenia pre zvládanie dopadov demografického vývoja na globálny vývoj mesta.

text, foto: www.bratislava.sk

11.07.2017 14:33, bratislava.sk